

Seletuskiri

haridus- ja teadusministri 8. juuni 2015 käskkirja nr 235 „Toetuse andmise tingimused tegevuse „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine“ elluviimiseks“ muutmise eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 7 lõike 2 punkti 1, § 13 ja § 16 lõigete 1 ja 4 alusel muudetakse meetme tegevuse 1.6.2 haridus- ja teadusministri 8. juuni 2015. a käskkirja nr 235 „Toetuse andmise tingimused tegevuse „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine“ elluviimiseks“ (edaspidi *TAT*) lisasid 1 ja 2 kehtestades need uute terviktekstidena.

Käskkirja muutmise eesmärgiks on muuta toetatavate tegevuste eelarvet ja teha tehnilised täpsustused käskkirja lisas 2 ning kinnitada 2021. aasta tegevuskava ja eelarve (lisa 8).

Käskkirja eelnõu ja seletuskirja valmistasid ette Haridus- ja Teadusministeeriumi analüüsisiosakonna täiskasvanuhariduse osakonna programmijuht Kairi Solmann (tel 735 0209, kairi.solmann@hm.ee), analüütik Triin Savisto (lapsehoolduspuhkusel), rahandusosakonna välisvahendite juht Inge Oopkaup (tel 7350279, inge.oopkaup@hm.ee) ja õigusosakonna õigusnõunik Kadi Mölder (tel 735 0234; kadi.molder@hm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Käskkirja **lisas 1** tehakse järgmised muudatused:

Punktis 9 muudetakse toetatavate tegevuste kogueelarvet. Vähendatakse tegevuse 6.7 „Rahvusvahelise täiskasvanute oskuste uuringu PIAAC läbiviimine Eestis“ kulusid ning suurendatakse tegevuse 6.6 „Kvaliteetse ja asjakohase täienduskoolituse pakkumine täiskasvanutele kvalifikatsiooni tõstmiseks“ eelarvet.

Uueks toetatavate tegevuste eelarveks on **26 152 000 eurot**, Euroopa Sotsiaalfondist kaetakse 22 229 200 EURi ja riiklik kaasfinantseering on 3 922 800 EURi.

Tegevuse 6.7 eelarve väheneb, tegevuse 6.6. eelarve suureneb. Täpsemalt:

	Kehtiv eelarve	sh partner	Uus eelarve	sh partner	Eelarve muutus
Tegevus 6.7	1 400 000	1 400 000	170 129	170 129	- 1 229 871
Tegevus 6.6	19 650 000	0	19 941 871	0	291 871
TAT eelarve Kokku	27 090 000		26 152 000		

Tegevuse 6.7 eesmärgiks on rahvusvahelise täiskasvanute oskuste uuringu PIAAC (*Programme for the International Assessment of Adult Competencies*) läbiviimine Eestis. Koroonaviiruse pandeemia tõttu ei alustatud üheski riigis PIAAC prooviuuringut planeeritud ajal aprillis 2020, edasi lükati ka teised uuringut ettevalmistavad tegevused. PIAAC uuringus

osalevate riikide nõukogu otsustas uuringu ajakava nihutada 12 kuu võrra edasi. See tähendab, et uuringu tulemused saadakse 2024.aasta lõpuks. Edasilükatud ajakava tõttu ei mahu tegevused enam rakenduskava abikõlblikkuse perioodi ning tegevuse väljundnäitaja (PIAAC uuringu riikliku raport) ei ole saavutatav.

Seetõttu lõpetatakse PIAAC uuringuga seotud tegevused käesoleva rakenduskava tegevuste vaates lõppenuks. Uuringu ettevalmistavatele tegevustele tehtud kulud summas 170 129 € esitatakse maksetaotlusega hüvitamiseks tulenevalt korraldusasutuse seisukohaga seoses Covid 19 kulude ja tegevuste abikõlblikkusega. Eriolukorra mõjust tingitud kulude abikõlblikkus on korraldusasutusega läbi analüüsitud.

Tegevuse 6.7. kasutamata jäävatest vahenditest suunatakse 938 000 eurot Vabariigi Valitsuse 13.08.2020 korralduse nr 278 kinnitatud meetme 1.5 „Õppe seostamine tööturu vajadustega“ tegevuse 1.5.1 „Tööjõuvajaduse seire- ja prognoosisüsteemi loomine“ eelarvesse. Nimetatud tegevuse abikõlblikkuse perioodi pikendatakse 2022. aasta veebruarini ning korrigeeritakse väljundindikaatorite taset, täiendavalt valmib 3 valdkondlikku raportit ning tööturu ülevaade.

Ülejäänud eelarvelised vahendid 291 871 euro ulatuses suunatakse tegevuse 6.6. Kvaliteetse ja asjakohase täienduskoolituse pakkumine täiskasvanutele kvalifikatsiooni tõstmiseks eelarvesse. Tööjõuvajaduse seire- ja prognoosisüsteem OSKA analüüsides järgi kiirendab praegune tervise- ja majanduskriis oluliselt trendi töö automatiseerimisele ja digitaliseerimisele ning ilmnenud on selge vajadus elanike IKT-oskuste arendamise järele. Vabanevate vahendite arvelt on võimalik vastavaid koolitusi täiendavalt tellida.

Punkti 12.1.6 täpsustatakse, et juhul kui tegevuste elluviimisel osaleb partnerina Haridus- ja Noorteamet, ei ole elluviija kohustatud partneriga eraldi lepingut sõlmima. Haridus- ja Noorteamet on Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus ning vastastikused kohustused ja õigused sätestatakse muude dokumentidega.

Punktis 13 täpsustatakse tegevuste elluviimisega seonduva aruandluse esitamise tähtaegu ning sõnastust. Muudatused on rakendusüksusega läbi räägitud.

Käskkirja **lisas 2** tehakse järgmised muudatused:

Punktis 3 tehakse parandus õppekavarühmade standardiseeritud ühikuhindade tabelis. Majandusteaduse õppekavarühma ühikuhinnaks kehtestatakse 6,50 eurot ning kustutatakse poliitikateaduse ja kodanikuõpetuse ühikuhind:

Sotsiaal- ja käitumisteadused	Majandusteadus	6,50
	Poliitikateadus ja kodanikuõpetus	-

Tegemist on kopeerimisvea tehnilise parandusega, majandusteaduse õppekavarühmale ei ole arvatud uut hinda, poliitikateaduse ja kodanikuõpetuse õppekavarühmale ei olnud varasemalt hinda välja arvatud. Muudatuste järgselt on ühikuhinnad koosõlas haridus- ja teadusministri 02.10.2018 määruse nr 29 „Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise kord ning akadeemilise tunni maksumus õppekavarühmade kaupa Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ **Lisas 1** kehtestatud õppekavarühmade akadeemilise kontakttunni

maksumustega. Muudetavate ühikuhindadega õppekavarühmades ei ole täienduskoolituse riikliku koolitustellimust seni esitatud.

Käskkirja täiendatakse lisaga 8:

Lisaga 8 kinnitatakse 2021. aasta tegevuskava ja eelarve. 2021. aastal jätkub riikliku täienduskoolituse tellimuse kursuste läbiviimine nii kutseõppeasutustes kui kõrgkoolides. Kinnitatud tellimused on suunatud täiskasvanute valdkondlike IKT-oskuste ja kaugtööd võimaldavate digioskuste arendamisele. Vastavalt vajadusele koostatakse 2021. aasta jooksul täiendav(ad) tellimus(ed). Arendustegevuste raames valmivad VÕTA juhendmaterjalid, edendatakse VÕTA võrgustikutööd ning koolitatakse VÕTA osapooli. Koostöös partner EKKAgaga jätkub täienduskoolitusasutuste kvaliteedihindamise piloteerimine, viiakse läbi hindamiskogemuse analüüs ja sidusrühmadega läbirääkimine. Partner Andras jätkab piirkondliku koostöö edendamise ning elukestva õppe populariseerimise tegevustega sh viiakse läbi täiskasvanud õppija nädal ning teavituskampania. 2021. a tegevuste läbiviimise eelarve on 4,5 mln eurot.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Käesoleva eelnõu aluseks on perioodi 2014–2020 STS ja selle alusel antud õigusaktid, mis on kooskõlas vastava ELi õigusega.

Käskkirja punkt 6 tegevus 6.6. raames antava toetuse puhul ei ole tegemist riigiabiga EL toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Aluslepingu artikli 107 lõikes 1 on riigiabi määratletud kui igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi. Riigiabi eeskirju kohaldatakse üldjuhul vaid siis, kus abisaaja on ettevõtja.

Tegevus 6.6. raames toimub riikliku täienduskoolituse tellimuse esitamine täiskasvanute koolituse seaduse § 1 lg 1 alusel: Täiskasvanute koolituse seadusega sätestatakse täiskasvanuhariduse valdkonna juhtimise alused, täienduskoolitusasutuse pidamise ja täienduskoolituse läbiviimise nõuded, õppija õigus õppepuhkusele, täienduskoolituse rahastamise alused ning riiklik ja haldusjärelevalve. Riikliku täienduskoolituse (edaspidi RKT) esitamist reguleerib täpsemalt seaduse § 16. Muuhulgas on sätestatud, et RKT õppekohal õppimine on tasuta ning et rahastamine toimub haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud ühikuhindade alusel, mis on arvestatud katma koolituse läbiviimisega seotud kulusid. Määruse alusel esitatakse RKT ülikoolidele, rakenduskõrgkoolidele ja kutseõppeasutustele, kes on täienduskoolitusasutuse pidajad.

Euroopa Komisjoni riigiabi mõiste teatis punkt 28 täpsustab: Riikliku haridussüsteemi raames korraldatavat ja riigi järelevalve all olevat riiklikku haridusteenust võib lugeda mittemajanduslikuks tegevuseks. Euroopa Kohus on leidnud, et: „[riigil] ei olnud üldreeglina riigieelarvest ja mitte õppijate või nende vanemate poolt rahastatava riikliku haridussüsteemi loomisel ja ülalpidamisel kavatsust arendada tasulist tegevust, vaid ta täitis oma sotsiaalseid, kultuurilisi ja haridusalaseid ülesandeid oma elanike suhtes“.

TäKS alusel läbiviidava RKT koolituste puhul on tegemist riikliku haridussüsteemi raames korraldatava ja riigi järelevalve all oleva riikliku haridusteenusega mida võib lugeda mittemajanduslikuks tegevuseks. Tegevus 6.6 raames antav toetus ei ole riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

4. Tegevuse mõjud

Käskkirja rakendamiseks vajalikud vahendid on ette nähtud vastavalt Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavale 2014-2020.

5. Käskkirja kehtivus

Käskkiri hakkab kehtima üldises korras.

6. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele. Eelnõu kooskõlastati Rahandusministeeriumi poolt märkusega, millega on arvestatud ja vastavalt täiendatud seletuskirja. Riigi Tugiteenuste Keskuse esitatud arvamusega mitteamvestamist on selgitatud kooskõlastustabelis.

Terje Haidak

Elukestva õppe ja oskuste osakonna juhataja kt